

Undervisnings- och kulturministeriet

– bildning med kunskap, färdighet och känsla

Undervisnings- och kulturministeriet

Till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde hör småbarnspedagogik, utbildning, studiestöd, forskning, konst, kultur, arkiv-, musei- och det allmänna biblioteksväsendet, evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfundet samt övriga religiösa samfund, upphovsrätt, idrott och ungdomsarbete.

Ministeriets mål är att garantera medborgarna möjligheter att utveckla sig själva genom utbildning och kulturtjänster, trygga den yrkeskunskap som arbetslivet behöver, stärka kulturens livskraft samt främja internationellt samarbete.

Undervisnings- och kulturministeriets verksamhetslöfte

- 1.** Vi ansvarar för samhällets bildningsgrund.
- 2.** Vi bygger förutsättningarna för att stärka kunnandet, sysselsättningen, kreativiteten och deltagandet i samhället.
- 3.** Vi stärker ekonomins förnyelseförmåga i syfte att möjliggöra välfärd och hållbar tillväxt.
- 4.** Vi tryggar demokratin och yttrandefriheten.
- 5.** Vi stärker jämställdheten, likabehandlingen och den ömsesidiga respekten.
- 6.** Vi skapar förutsättningar för att alla ska ha ett meningsfullt liv.
- 7.** Vi stärker vårt internationella genomslag.

Regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering 2019

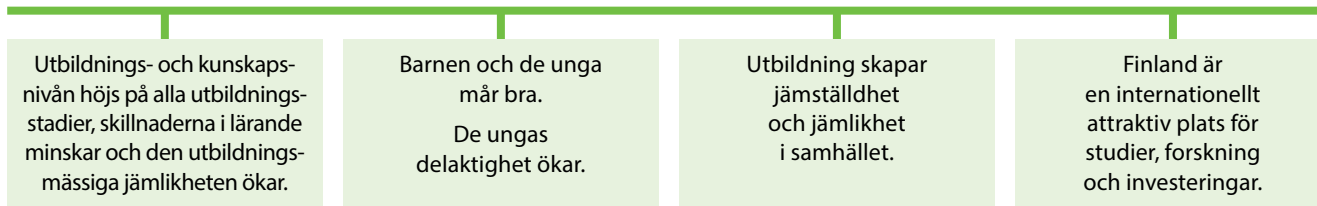
”Utbildning är det bästa skyddet mot utslagning och brist på visioner. Tillväxt som har baserat sig på utbildning, forskning och innovationer har gett Finland förutsättningar för att bygga välfärdssamhället och höja produktiviteten.

Målet med ett jämlikt samhälle är att alla ska ha möjligheter att utbilda sig så långt vingarna bär. Utbildning i sig och att man utbildar sig värderas också högt. Bildningen hör till våra viktigaste värderingar och är en garant för människans frihet.

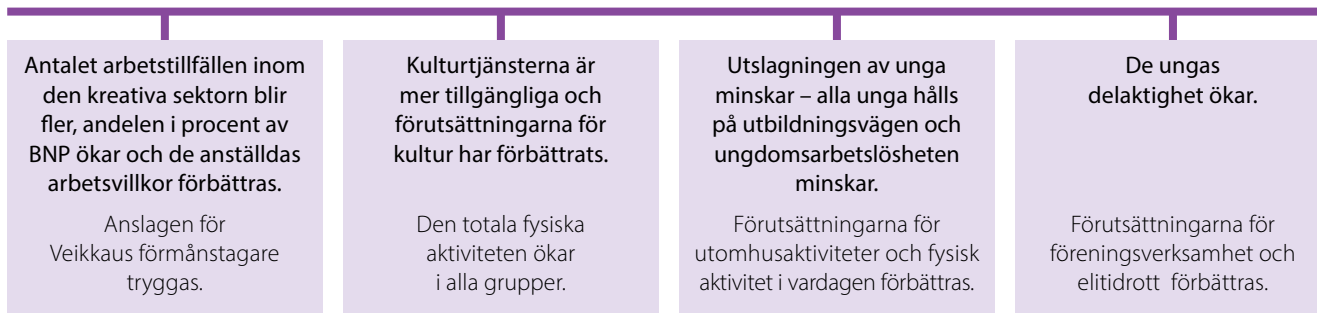
En levande kultur bildar en sådan grund för det civiliserade samhället som har ett värde i sig, och den stärker demokratin och yttrandefriheten. Produktions- och servicesektorn inom konsten, kulturen och den kreativa branschen är ständigt växande, arbetskraftsintensiva sektorer. I dagens samhälle uppkommer en allt större del av det samhällsekonomiska resultatet från immateriellt innehåll.”

De strategiska målen i regeringsprogrammet inom ministeriets förvaltningsområde

Kunnandets, bildningens och innovationernas Finland

Kultur-, ungdoms- och idrottsärenden

Organisation

Undervisningsministern leder ministeriet och ansvarar för småbarnspedagogik, allmänbildande utbildning och yrkesutbildning.

Forsknings- och kulturministern svarar för forskning och högskoleutbildning samt för konst och kultur, idrott och motion, ungdomsärenden, studiestöd, upphovsrättsliga och kyrkliga ärenden.

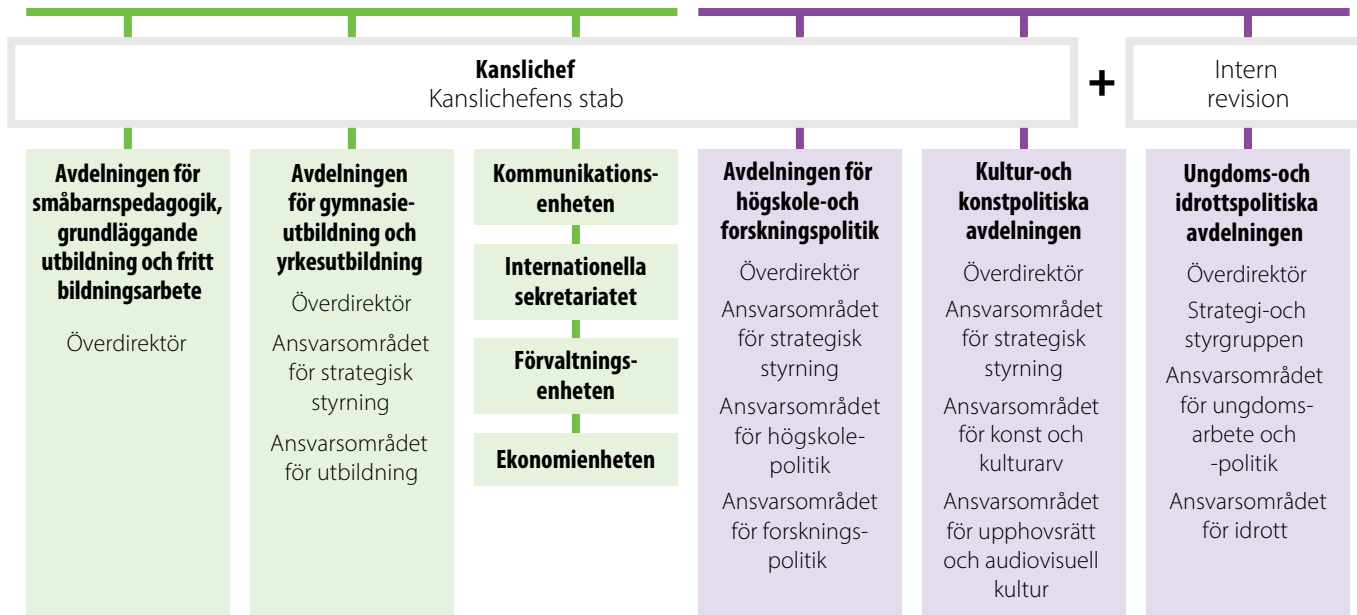
Förutom ministeriet omfattar undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde elva ämbetsverk samt två statliga aktiebolag. Därtill finns det olika sammanslutningar, stiftelser och sakkunnigorgan på verksamhetsområdet.

Undervisningsminister

Statssekreterare

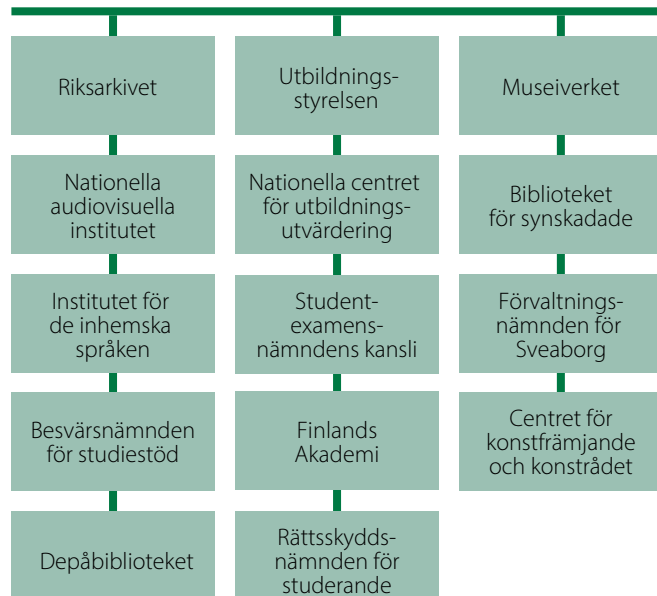
Forsknings- och kulturminister

Statssekreterare

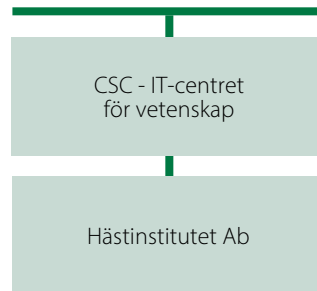

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Ämbetsverk och inrättningar

Aktiebolag

Övriga aktörer

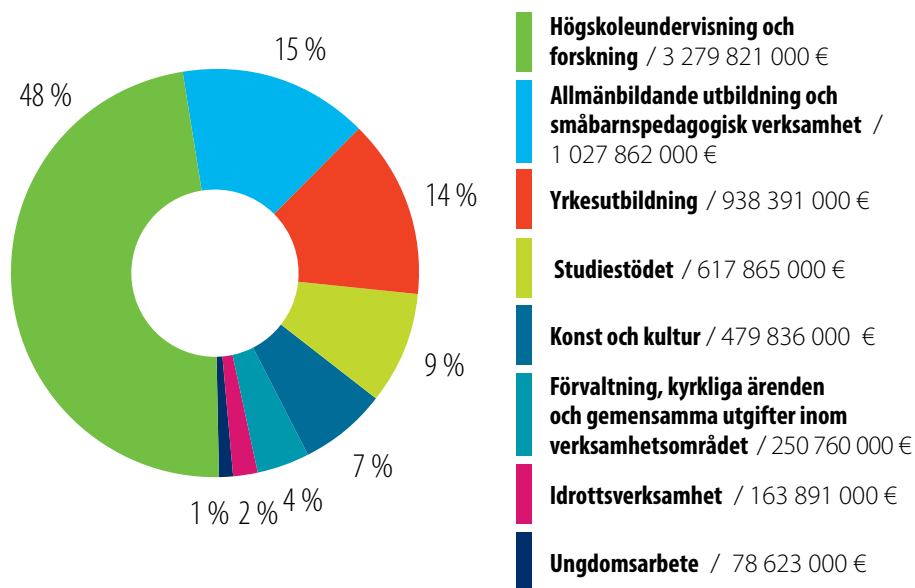

Ekonomi

Undervisnings- och kulturministeriet är det tredje största ministeriet i Finland. I budgetpropositioner för 2020 var anslaget för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ca 6,8 miljarder euro.

En del av intäkterna från penning-
spelverksamheten (tidigare
tippningsvinstmedlen) fördelas
över statsbudgeten till under-
visnings- och kulturministeriets
verksamhetsområde och fördel-
ningen styrs genom lag.

Statens budgetproposition 2020

Internationell verksamhet på flera fronter

Undervisnings- och kulturministeriet bereder på sitt område riktlinjer för och avtal om samarbete i internationella organisationer, råd och övriga organisationer samt företräder Finland i dem.

Andra viktiga internationella samarbetsorganisationer utöver Europeiska unionen är OECD och Europarådet samt Världsantidopningbyrån WADA.

Ministeriet främjar aktivt målen för hållbar utveckling i sin egen verksamhet och samarbetet med FN-organen. De viktigaste samarbetsparterna bland

dem är UNESCO, vars förvaltningsråd Finland är medlem i fram till 2021, och Världsorganisationen för intellektuell äganderätt WIPO. Ministeriet följer också aktivt med den utvecklingspolitiska debatten inom förvaltningsområdet.

Nordiska ministerrådet samordnar det nordiska samarbetet i frågor som gäller utbildning, forskning och kultur. Därtill deltar undervisnings- och kulturministeriet i samarbetet i Östersjöområdet och Barentsområdet genom regionala råd.

Hög kompetens, utbildning och kreativitet är en väsentlig del av Finlands bilden. Runt om i världen finns ett stort intresse för vilka lösningar Finland

gått in för och vi har ett omfattande samarbete med flera olika länder. Det finns också överenskommelser om mellanstatliga samarbeten i samarbetsavtal och protokoll. Därtill främjar ministeriet aktivt utbildnings-, kultur- och vintersportexport.

Finlands nätverk av kultur- och vetenskapliga institut omfattar sammanlagt 17 institut. Syftet med dem är att göra finländsk kultur, konst och vetenskap kända i mälländerna samt främja kulturutbytet och -samarbetet mellan länderna samt forskning och undervisning på respektive område. Instituterna får sin basfinansiering från undervisnings- och kulturministeriet.

Historia

1809: Undervisnings- och kulturministeriet är ett av vårt lands äldsta ministerier. Det inledde sin verksamhet som ecklesiastikexpeditionen vid Kejsleriga Senaten för Finland i början av autonomi 1809.

1917: När Finland blev självständigt 1917 ändrades namnet till kyrko- och undervisningsexpeditionen.

1918: År 1918 när senaten omvandlades till statsrådet och expeditionerna till ministerier, ändrades namnet till kyrko- och undervisningsministeriet.

1922: År 1922 förkortades namnet till undervisningsministeriet.

2010: För att fira ministeriets 200-åriga historia bytte ministeriet från och med den 1 maj 2010 namn till undervisnings- och kulturministeriet.

Förstklassig utbildning

Utbildningspolitiken ger förutsättningar för en jämlik och högklassig småbarnspedagogik och utbildning.

Undervisnings- och kulturministeriet styr, finansierar och övervakar den småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever, gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning, universitetsutbildning och vuxenutbildning som omfattas av offentligt stöd.

Verksamhetsformerna inom **småbarnspedagogiken** är dagvårdsverksamhet, familjedagvård och öppen småbarnspedagogisk verksamhet. Kommunen ansvarar för att småbarnspedagogik tillhandahålls enligt barnens och familjernas behov. Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna planeringen, styrningen och uppföljningen av småbarnspedagogiken.

Den allmänbildande utbildningen

omfattar förskoleundervisning och grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och andra icke-yrkesinriktade studier, t.ex. vid läroanstalter för fritt bildningsarbete. Den omfattar även morgon- och eftermiddagsverksamhet och grundläggande konstundervisning.

Yrkesutbildningen förbättrar och upprätthåller befolkningens yrkeskompetens och främjar sysselsättningen. Dessutom utvecklar den arbets- och näringslivet och svarar mot dess kompetensbehov. Arbetslivsorienterade och yrkesinriktade examina är yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen. För yrkesutbildningen svarar utbildningsanordnare på olika håll i Finland. Utbildningen är praktiskt inriktad och ordnas i mångsidiga lärmiljöer.

Bild: Sakari Pippo / Finland Promotion Board

Den högre utbildningen består av yrkeshögskolor och universitet. Högskolorna verkar på olika håll i vårt land, och verksamheten är heltäckande. År 2019 fanns det inom ministeriets förvaltningsområde 13 universitet och 23 yrkeshögskolor, och de erbjöd examensinriktad utbildning på sammanlagt 60 orter. Totalt studerade över 290 000 examensstuderande vid högskolorna.

Universiteten fokuserar på forskning och undervisning som grundar sig på den. Yrkeshögskoleutbildningen siktar på yrkesinriktade sakkunniguppgifter och yrkeshögskolorna bedriver tillämpad forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet. Utöver examensinriktad utbildning erbjuder högskolorna olika utbildningsvägar för att förnya och uppdatera kunskande.

På undervisnings- och kulturministeriets verksamhetsområde finns ämbetsverk och inrättningar som har till uppgift att sköta vetenskapsrelaterade uppgifter, sakkunnigorgan som tillsatts av ministeriet samt vetenskapliga samarbetsorgan.

Forskningspolitiken stöder verksamhetsmöjligheterna på nationell och internationell nivå för individer och organisationer som bedriver forskning. Till universitetens uppgifter hör den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen samt på forskning grundad högsta undervisning. Universiteten anslår ca en tredjedel av den statliga basfinansieringen de bevilja för forskning.

Yrkeshögskolorna har till uppgift att erbjuda sådan högskoleundervisning för yrkesinriktade expertuppgifter som svarar mot arbetslivets växlande behov. De ska också bedriva tillämpad forsknings- och utvecklingsverksamhet som gynnar undervisningen samt främjar arbetslivet och den regionala utvecklingen. Största delen av den offentligt finansierade konkurrensutsatta forskningsfinansieringen kommer från Finlands Akademi, Business Finland och Europeiska unionen.

Alla ska ha tillgång till studier

Studiestödet utvecklas på basis av utbildningspolitiska mål. Målet är ett tillräckligt och sporrande studiestöd som främjar målinriktade studier på heltid.

Syftet med studiestödet är att trygga försörjningen under studietiden för heltidsstuderande som är i behov av ekonomiskt stöd. Ministeriet utvecklar systemet med studiestöd utifrån de utbildningspolitiska målen och bereder bl.a. lagförslag gällande studiestödet och budgeten för beslutsfattandet i riksdagen.

Det studiestöd som betalas under studierna består av studiepenning, bostadstillägg och statsborgen för studielån. Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten (FPA) i samarbete med läroanstalterna. De studerande överfördes till det allmänna bostadsbidraget den 1 augusti 2017. Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för bostadsbidraget.

Kultur skapar innehåll och upplevelser

Målet för kulturpolitiken är att främja konst och kultur, kreativ verksamhet och ekonomi, kulturell mångfald, tillgången till och tillgängligheten till kultur och information samt att värna om kulturarvet.

I Finlands grundlag tryggas konstens frihet, rätten till det egna språket och den egna kulturen. Konst och kultur ger människor upplevelser, erfarenheter och välbefinnande.

Finland har ett rikt kulturutbud som medborgarna tar rätt aktivt del i. I synnerhet har biblioteken i vårt land alltid utnyttjats i exceptionellt hög grad.

Ministeriets kulturpolitiska verksamhetsområde omfattar nationella kultur- och konstinstitutioner, museer, teatrar och orkestrar som får statsandel och statsunderstöd, kommunernas kulturverksamhet och biblioteksväsende samt organisations-, förening- och medborgarverksamhet som finansieras med statsunderstöd. Kommunerna ansvarar för genomförandet av

bibliotekstjänsterna och uppgifterna inom den allmänna kulturverksamheten samt finansierar för sin del konst- och kulturinrättningar.

De långsiktiga riktlinjerna för utvecklingen av kulturpolitiken har fastställts i ministeriets kulturpolitiska strategi som sträcker sig fram till 2025.

Hälsa och välbefinnande genom idrott och motion

Idrotts- och motionspolitiken syftar till att främja idrott och motion. Fokus ligger på befolkningens välbefinnande men också på etiskt hållbar tävlings- och elitidrott. Medborgaraktivitet i anslutning till de här sektorerna gynnas också.

Målet är att öka olika befolkningsgruppers möjligheter att röra på sig och utöva idrott och att uppmuntra människor att röra på sig tillräckligt med tanke på hälsan under hela livet. Att främja en motionsinriktad livsstil samt upprätthålla och förbättra den fysiska funktionsförmågan är ett väsentligt inslag i hälso- och välfärdspolitiken.

Undervisnings- och kulturministeriet leder idrottspolitiken och samordningen och utvecklingen av den samt skapar allmänna förutsättningar för motion och idrott. På lokal nivå är det kommunerna som ansvarar för att skapa de allmänna förutsättningarna i detta avseende. Kommunerna bygger och upprätthåller idrottsanläggningar och ordnar idrottstjänster.

Ministeriet betonar idrottens roll när det gäller att stärka medborgarsamhället och delaktigheten. Grunden för idrott som fritidsintresse utgörs av förenings- och frivilligverksamhet. Idrottsorganisationerna har över 1,1 miljoner medlemmar i vårt land. Ministeriet beviljar riksomfattande idrottsorganisationer och andra idrottsfrämjande organisationer statsunderstöd. På lokal nivå bistås idrottsföreningarna och idrottsaktörerna i huvudsak av kommunerna.

Ministeriet eftersträvar att trygga idrottare möjligheter att ägna sig åt träning på heltid med hjälp av idrottsstipendier. Träningsförhållandena utvecklas bl.a. vid idrottsinstitut som fungerar som riksomfattande träningscenter för elitidrott samt genom understöd för att bygga idrottsanläggningar.

Ministeriet främjar de etiska principerna för idrott och motion, jämlikheten, jämställdheten och en hållbar utveckling inom idrott och motion i all sin verksamhet, såsom statsunderstödspolitiken.

De unga ges färdigheter för livet

Målet med ungdomsarbetet är att stöda ungas uppväxt, självständighet och delaktighet i samhället.

Ungdomspolitikens mål är att förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor samt växelverkan mellan generationerna. Målet eftersträvas genom samarbete med olika verksamhetsområden. Ungdomspolitiken styrs med hjälp av det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik (RUNGPO). I programmet fastställs också prioriteringar för kompetenscentra som svarar på aktuella utvecklingsbehov inom ungdomsarbetet.

Ungdomsarbetets mål är att stöda de ungas utveckling, självständighetsprocess och delaktighet i samhället, Ungdomsverksamheten, dvs. de ungas frivilliga verksamhet och hobbyverksamhet samt verksamhet i medborgarsamhället, har en central ställning i ungdomsarbetet.

Genom ungdomsarbetet främjar man de ungas likvärdighet och jämställdhet samt att deras rättigheter verkställs. Förebyggande av utslagning bland unga

är en viktig del av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken. Utslagning förebyggs bl.a. med hjälp av uppsökande ungdomsarbete och verkstadsverksamhet för unga. Genom sin verksamhet vill ministeriet främja deltagandet och delaktigheten bland unga.

Undervisnings- och kulturministeriet stöder ungdomsarbetet och ungdomsverksamheten samt utvecklingen av det genom statsunderstöd. Ungdomsarbetet i kommunerna stöds via regionförvaltningsverken. Det är kommunen som svarar för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken på lokal nivå, inklusive stödet till ungdomsverksamheten.

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet
PB 29 00023 Statsrådet
Tfn 0295 16001 (växel)
minedu.fi

05/2020
ISBN: 978-952-263-711-6
Layout: Valve Branding Oy